

การคำนวณออกแบบคานไม้ เพื่อให้ได้ลอกมาถูกต้องตามสภาพการรับแรงจริง ของคานนั้น เป็น เรื่องที่ทำได้ยาก เพราะความแข็งแรงของไม้และค่ากลสมบัติต่าง ๆ ของ ไม้จะ เปลี่ยนแปลงไปตามสภาพของเนื้อไม้ และสภาพแวดล้อมด้วย แต่เนื่องจากผลการวิจัย ในอดีตที่เกี่ยวกับการ เปลี่ยนแปลงกลสมบัติของไม้ตามสภาพของ เนื้อไม้ และสภาพแวดล้อมมี มากพอที่จะจัดให้อยู่ในรูปแบบของตัวสัมประสิทธิ์ต่าง ๆ ที่จะนำไปใช้ในการคำนวณออกแบบ โดยการปรับแต่งค่าความแข็งแรงและค่ากลสมบัตินั้น ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปตามสภาพการณ์ได้

เนื่องจากค่าโมดูลัสของความยืดหยุ่นของไม้ในทางตั้งกับทางอัด ไม่อาจสมมุติให้ เท่ากันได้ เมื่อค่าความเครียดในคานเพิ่มมากขึ้น ดังนั้น การที่จะนำค่าโมดูลัสของความยืด หุ่นมาใช้ในการคำนวณคาน จำเป็นต้องใช้ค่าโมดูลัสของความยืดหยุ่น เฉลี่ยจากผลที่ได้จาก การทดสอบการคักโดยตรง จึงจะได้ค่าที่ถูกต้อง และ เนื่องจากบทบาทของแรง เงื่อนต่อการ โกงงอของคานไม้จะมีมากโดยเฉพาะคานที่มีสภาพเป็น both ends fixed, center load

ดังนั้นคานแบบนี้ จำเป็นต้องนำแรง เงื่อนที่มีต่อการ โกงงอของคานมาพิจารณาด้วย และโมดูลัสของแรง เงื่อนที่จะนำมาใช้ในการคำนวณออกแบบคานก็ควรจะนำมาจากค่าที่ได้จาก การทดสอบการคักเหมือนกัน

ในกรณีที่มีปัญหาในการกำหนดค่าโมดูลัสของความยืดหยุ่น และโมดูลัสของแรง เงื่อน ที่จะนำมาใช้ในการคำนวณออกแบบคานทั้งนี้อาจจะเป็น เพราะไม่ทราบสภาพที่แท้จริงของ เนื้อไม้ จึงไม่สามารถปรับแต่งค่ากลสมบัติที่จะนำมาใช้ให้ค่าที่ถูกต้องตามสภาพจริงได้ เมื่อ เป็น เช่นนี้ก็ต้องทำการทดลองหากกลสมบัติโดยตรง วิธีที่เห็นว่าสะดวกที่สุดก็คือการทดสอบหาค่า โมดูลัสของค่ายืดหยุ่นโดยการทำ vibration test ก่อน⁽²¹⁾ คือ นำชิ้นงานตัวอย่างที่มี ลักษณะเกี่ยวกับ เนื้อไม้ที่จะนำไปทำเป็นคานแต่งให้เรียวยาว และทราบขนาดที่แน่นอนมายึด ปลายข้างหนึ่ง เหมือนคานยื่นแล้วทำให้เกิดการสั่น วัดความถี่ตามธรรมชาติ เพื่อนำไปคำนวณ หาค่าโมดูลัสของความยืดหยุ่นได้ และ เมื่อทราบอัตราส่วนโมดูลัสของความยืดหยุ่นต่อโมดูลัส ของแรง เงื่อนจากการทดสอบตามมาตรฐานแล้ว ก็สามารถใช้อัตราส่วนเดียวกันในการประมาณ

ค่าโมเมนต์ของแรงเฉือนของไม้ได้ เพราะปกติแล้วการเปลี่ยนแปลงค่าโมเมนต์ของความยืดหยุ่นในเนื้อไม้กับการเปลี่ยนแปลงค่าโมเมนต์ของแรงเฉือนมักจะเป็นไปในลักษณะเดียวกันสำหรับไม้ทั่ว ๆ ไป

ปัญหาสำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ การนำสูตรที่ได้จากการวิเคราะห์ตามทฤษฎีมาใช้ในการคำนวณออกแบบคาน เพราะเหตุว่าถ้าจะใช้สูตรที่ได้จากการวิเคราะห์ตามทฤษฎีโดยสมมุติคานเป็นวัสดุเนื้อเดียว ถึงแม้ว่าจะทำได้ง่าย สะดวกและรวดเร็วก็จริง แต่ผู้คำนวณออกแบบควรจะทราบด้วยว่าค่าความผิดพลาดซึ่งเกิดขึ้นจากการคำนวณจะมีมากน้อยเพียงใดด้วย และความผิดพลาดจากการใช้วิธีนี้จะเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพการรับแรงของคาน ลักษณะการยึดปลายคาน และอัตราส่วนความลึกของแผ่นประกบต่อความลึกของไม้ค้ำ และถ้าจะใช้ทฤษฎีพื้นฐานในการออกแบบคานคานก็จำเป็นต้องใช้ตัวสัมประสิทธิ์ที่เหมาะสมในแต่ละกรณีมาเป็นตัวปรับแก้เพิ่มขึ้นด้วย ตัวอย่างเช่น การหาระยะโก่งโดยใช้ทฤษฎีพื้นฐานซึ่งไม่คิดผลของแรงเฉือน จะได้ค่าความผิดพลาดมากที่สุดสำหรับคานในสภาพ both ends fixed, center load และให้ค่าความผิดพลาดน้อยที่สุดสำหรับคานในสภาพ simple supports, uniform load เป็นต้น และจากข้อสังเกตในการทดสอบการหาระยะโก่งของคานไม้ และคานไม้เสริมผิวในสภาพ both ends fixed, center load พบว่าถึงแม้จะหาระยะโก่งโดยคิดผลของแรงเฉือนแล้วก็ตาม ระยะโก่งที่วัดได้จริงมักจะมากกว่าค่าที่ได้ตามทฤษฎีเสมอ ทั้งนี้เพราะเหตุว่าในสภาพจริงของการยึดปลายคานนั้นไม้ได้เป็นคานต่อเนื่อง การยึดปลายคานโดยบังคับให้การลาดเอียงของแกนสะเทิน เป็นศูนย์ที่จุดยึดทำได้ยาก เมื่อเกิดกรณีเช่นนี้ขึ้นก็สามารถปรับแก้การคำนวณคานให้ถูกต้องยิ่งขึ้นโดยการกำหนดความยาวประสิทธิผลแทนความยาวจริงของช่วงคาน

ตัวกำหนดขอบเขตความสามารถในการรับแรงดัดของคานไม้เสริมผิวในกรณีที่แรงเฉือนในคานไม่สูงเกินไป ก็ได้แต่ความเค้นดึงของส่วนรับแรงดึงในเนื้อไม้บริเวณที่อยู่ติดกับผิวของแผ่นประกบ เพราะคานไม้เสริมผิวส่วนใหญ่จะเกิดการแตกหักเนื่องจากความเค้นเฉือนบ้างก็เฉพาะในกรณีที่เป็นคานในสภาพ both ends fixed, center load ที่มีอัตราส่วนความยาวช่วงคานต่อความลึกมีค่าน้อยเท่านั้น เพราะคานในสภาพนี้ จะเกิดความเค้นเฉือนมากที่สุดที่เนื้อไม้

เนื่องจากความเครียดที่จุดประลัยของแผ่นประกบที่เป็นโลหะ โดยทั่วไปจะมีค่าสูงกว่าความเครียดที่จุดประลัยของเนื้อไม้มาก ดังนั้นในกรณีที่คานไม้เสริมฉิวที่มีแผ่นประกบบาง การแตกหักของคานมักจะเกิดขึ้นในเนื้อไม้ก่อนเสมอ เพราะไม้เกิดการยืดตัวและหดตัว จนถึงจุดประลัยไค้้นน้อยกว่าโลหะที่นำมาเป็นแผ่นประกบ

การกำหนดความสามารถในการรับน้ำหนักบรรทุกของคานเสริมฉิว เกณฑ์กำหนดที่จะต้องพิจารณาก็ได้แก่

ก. ความสามารถในการรับแรงเฉือนและแรงดึงในแนวตั้งฉากกับระนาบระหว่างชิ้น สำหรับการที่ใช้เป็นค้ำยัน

ข. ความสามารถในการรับแรงเฉือนของคาน

ค. ความสามารถในการรับแรงอัดของแผ่นประกบ ส่วนรับแรงอัด

ง. ความสามารถในการรับแรงดึงของแผ่นประกบ ส่วนรับแรงดึง

จ. ระยะโคงสูงสุดของคาน

การออกแบบของคานในทางปฏิบัติ ถ้าจะตรวจสอบความสามารถในการรับน้ำหนักบรรทุกตาม เกณฑ์ทั้งหมดนี้จะเสียเวลามากจึงควรจะทราบว่าคานไม้เสริมฉิวประเภทใด และสภาพการรับน้ำหนักบรรทุกทุกแบบใด จึงควรจะตรวจสอบความสามารถในการรับแรงประเภทใดบ้าง